

Інноваційна сприйнятливість підприємства

Близнюк Т.П.

викладач кафедри менеджменту,

Харківський національний економічний університет

В сучасних умовах підприємство функціонує у зовнішньому середовищі, взаємодіє з ним й адаптується до його мінливих умов. В умовах агресивного та динамічного зовнішнього середовища конкурентоспроможність підприємства визначає в першу чергу пристосованість до зовнішнього середовища через урахування змін факторів середовища усіх рівнів (макро-, мезо- та мікро-) шляхом управління сприйнятливістю до інновацій.

Інноваційно-сприйнятливе підприємство використовує будь-які зміни зовнішнього середовища лише з вигодою для себе. Для цього потрібне систематичне дослідження змін, які можуть обернутися на нові (позитивні або негативні) можливості [1,6]. Інноваційно-сприйнятливе підприємство — це суб'єкт, який здійснює специфічну процедуру щодо координації взаємозв'язку зовнішнього середовища та підприємства. Це потребує визначення сутності інноваційної сприйнятливості та її складових.

На основі результатів аналізу поняття [2-9] інноваційної сприйнятливості, проведеного автором, пропонується наступне визначення: інноваційна сприйнятливість — це ступінь готовності, зацікавленості та можливості підприємства постійно оновлювати фактори мікросередовища шляхом виявлення інновацій, їх розрізнення за ознаками та оцінки необхідності їх впровадження з метою підвищення конкурентоспроможності.

Інноваційна сприйнятливість підприємства, на думку автора, визначається такими складовими, як: технологічна специфіка підприємства (ступень інтегрованості технологічного процесу і можливість його вдосконалення); технологічний рівень підприємства (сукупність технологічних укладів); ємність ринку і перспективи продукту; фінансове становище підприємства; технологічні можливості підприємства (наявність технологічної бази); ринкова стратегія підприємства; суб'єктивні

чинники (підприємливість та гнучкість керівництва тощо); стадія життєвого циклу підприємства.

Існує зворотній взаємозв'язок між інноваційною сприйнятливістю підприємства та темпами зростання виробництва, розвитком організаційних структур й наявністю серійного та масового типів виробництва. Найбільшу інноваційну сприйнятливість мають невеликі вузькоспеціалізовані підприємства. Вони спеціалізуються на задоволенні конкретних запитів споживачів та мають здібності до гнучких змін в залежності від характеру й темпів розвитку промислового виробництва. Організаційні структури менеджменту підприємства є найбільш мобільними та сприйнятливими в умовах сучасних науково-технологічних тенденцій й організаційно-економічних нововведень.

Сприятливе інноваційне середовище складається для підприємства з відповідного стану факторів, як внутрішнього так, і зовнішнього середовища. Тому в основі створення механізму управління розвитку інноваційної сприйнятливості підприємства необхідно враховувати діючі закони та закономірності змін зовнішнього середовища, як джерела впливу на організацію та основні функції управління.

Визначення інноваційної сприйнятливості та її складових надають можливість обґрунтувати рекомендації та пропозиції щодо підвищення інноваційної сприйнятливості підприємства шляхом впливу на її складові та використання можливостей внутрішнього середовища підприємства і умов зовнішнього середовища.

Література

1. Бляхман Л. С. Экономика, организация управления и планирование научно-технического прогресса – М.: Высшая школа, 1991. – 286 с.; 2. Гриньова В.М., Власенко В.В. Організаційні проблеми інноваційної діяльності на підприємствах: Монографія. — Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2005. — 200 с.; 3. Инновационный менеджмент: Учеб. пособие / Под ред. В.М. Аньшина, А. А. Дагаева. – М.: Дело, 2003. – 528 с.; 4. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с.; 5. Круглова Н. Ю. Инновационный менеджмент. – М.: ТОО "Ступень", 1996. – 290 с.; 6. Масленникова Н.П. Управление развитием организации. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2002. – 304 с.; 7. Фильберт Л.В. Оценка инновационного потенциала предприятий // Экономика региона. – 2007. –№12. // <http://journal.vlsu.ru>; 8. Ястремська О.М. Визначення сприйнятливості промислових підприємств до розвитку // Управління розвитком. – 2005. – №3. – С.60-65; 9. <http://www.innovatika.net>.